

РАМКОВА КОНВЕНЦИЯ на Обединените нации по изменение на климата

Ратифицирана със закон, приет от 37-то НС на 16.03.1995 г. - ДВ, бр. 28 от 28.03.1995 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 68 от 19.08.2005 г., в сила от 10.08.1995 г.

Страните по тази конвенция,

Приемайки, че изменението на климата на Земята и неблагоприятните последици от това са обща грижа на човечеството,

Загрижени, че човешката дейност води до значително нарастване на концентрациите на парникови газове в атмосферата, че това увеличение усилва естествения парников ефект и че това ще доведе до допълнително затопляне на земната повърхност и атмосферата, което може неблагоприятно да засегне естествените екосистеми и човечеството,

Отбелязвайки, че най-големият дял от историческите и настоящите глобални емисии на парникови газове произтичат от развитите страни, че емисиите на глава от населението в развиващите се страни са все още относително ниски и че делът на глобалните емисии, произтичащи от развиващите се страни, ще нараства, за да могат те да посрещнат своите социални нужди и нуждите на развитието,

Съзнавайки ролята и значимостта на земните и морските екосистеми като поглътителни и резервоари на парникови газове,

Отбелязвайки, че има много неясноти в прогнозите за изменение на климата, особено относно сроковете, величината и регионалните различия,

Отчитайки, че глобалният характер на изменението на климата изисква най-широко възможно сътрудничество от всички страни и тяхното участие в ефективни и подходящи международни ответни действия в съответствие съобразно с техните общи, но диференцирани отговорности и съответни възможности и техните социално-икономически условия,

Припомняйки съответните разпоредби на Декларацията на Конференцията на Организацията на обединените нации по околната среда на човека, приета на 16 юни 1972 г. в Стокхолм,

Припомняйки също, че държавите в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации и принципите на международното право имат суверенното право да използват собствените си ресурси съобразно собствената си екологична политика и политика на развитие, както и задължението да не допускат действия под тяхна юрисдикция или контрол, причиняващи увреждане на околната среда на други държави или на области извън обсега на националната им юрисдикция,

Потвърждавайки отново принципа на суверенност на държавите в международното сътрудничество, което да адресира изменението на климата,

Признавайки, че държавите следва да приемат ефективно екологично законодателство, че екологичните стандарти, управленските цели и приоритети следва да отразяват екологичния контекст и контекста на развитието, за които те се отнасят, и че стандартите, прилагани от някои страни, може да са неподходящи и налагащи неоправдани икономически и социални разходи за други страни, и по-специално за развиващите се страни,

Припомняйки разпоредбите на Резолюция на Общото събрание 44/228 от 22 декември 1989 г. на Конференцията на Организацията на обединените нации по околна среда и развитие и резолюции 43/53 от 6 декември 1988 г., 44/207 от 22 декември 1989 г., 45/212 от 21 декември 1990 г. и 46/169 от 19 декември 1991 г. за опазване на глобалния климат за настоящото и за бъдещите поколения на човечеството,

Припомняйки също разпоредбите на Резолюция 44/206 от 22 декември 1989 г. на Общото събрание относно възможните неблагоприятни последици от повишаване на морското равнище за островите и крайбрежните зони, особено за ниските крайбрежни зони, и съответните разпоредби на Резолюция 44/172 от 19 декември 1989 г. на Общото събрание за прилагането на Плана за действие за борба с опустиняването,

Припомняйки освен това Виенската конвенция за опазване на озоновия слой от 1985 г. и Монреалския протокол за веществата, разрушаващи озоновия слой от 1987 г., изменен и допълнен на 29 юни 1990 г.,

Отбелязвайки Декларацията на Министрите от Втората световна конференция по климата, приета на 7 ноември 1990 г.,

Съзнавайки ценната аналитична работа, извършвана от много държави по въпросите на изменението на климата, и сериозния принос на Световната организация по метеорология, Програмата на Организацията на обединените нации по околната среда и други органи, организации и структури в системата на Организацията на обединените нации, както и на други международни и междуправителствени органи за обмена на резултатите от научните изследвания и координация на тези изследвания,

Признавайки, че стъпките, необходими за разбиране и адресиране на изменението на климата, ще бъдат по-ефективни от екологична, социална и икономическа гледна точка, ако те са основани на съответните научно-технически и икономически постижения и са предмет на непрекъсната преоценка в светлината на новите открития в тези области,

Признавайки, че разнообразните действия, които адресират изменението на климата, могат да бъдат обосновани икономически и могат да помогнат при решаването на други екологични проблеми,

Признавайки също необходимостта за развитите страни да предприемат незабавни гъвкави действия на

основата на ясни приоритети като първа стъпка към цялостни стратегии на глобално, национално и където е договорено, на регионално ниво, които да отчитат всички парникови газове съобразно относителния им принос за увеличаване на парниковия ефект,

Припомняйки освен това, че ниските и други малки островни държави, държави с крайбрежия с ниска надморска височина, пустинни и полупустинни зони или територии, застрашени от наводнения, засушаване и опустиняване, както и развиващи се страни с чувствителни планински екосистеми са особено уязвими от неблагоприятните последици от изменение на климата,

Признавайки специфичните трудности на тези страни и специално на развиващите се страни, чиито икономики са особено зависими от производството, използването и износа на изкопаеми горива, произтичащи от предприетите мерки за ограничаване на емисиите на парникови газове,

Потвърждавайки, че мерките в отговор изменението на климата следва да се координират със социално-икономическото развитие чрез интегриран подход с оглед да се избегне последващо неблагоприятно въздействие върху него, като изцяло се отчитат законните приоритетни нужди на развиващите се страни за постигане на устойчиво икономическо развитие и изкореняване на бедността,

Признавайки, че всички страни, особено развиващите се страни, се нуждаят от достъп до ресурси, необходими за постигане на устойчиво социално-икономическо развитие, и че за да се доближават развиващите се страни до тази цел, тяхното потребление на енергия ще трябва да нараства, като се имат предвид възможностите за постигане на по-висока енергийна ефективност и за контрол върху емисиите на парникови газове, включително чрез прилагане на нови технологии по начин, който е икономически и социално изгоден,

Решени да опазват климатичната система за сегашните и бъдещите поколения, страните се споразумяха за следното:

Член 1

Определения

По смисъла на тази конвенция:

1. "Неблагоприятни последици от изменение на климата" означава промени във физическата среда или флората и фауната в резултат от изменението на климата, които имат значителни вредни въздействия върху състава, устойчивостта или продуктивността на естествените и на управляваните екосистеми или върху функционирането на социално-икономическите системи, или върху човешкото здраве и благосъстояние.

2. "Изменение на климата" означава изменение на климата, пряко или непряко свързано с човешка дейност, което променя състава на глобалната атмосфера и което се явява в допълнение към естественото вариране на климата, наблюдавано за сравними периоди от време.

3. "Климатична система" означава съвкупността от атмосферата, хидросферата, биосферата и геосферата и тяхното взаимодействие.

4. "Емисии" означава изпускане на парникови газове и/или техни прекурсори в атмосферата за дадено място и за определен период от време.

5. "Парникови газове" са естествени и антропогенни газообразни компоненти на атмосферата, които абсорбират и повторно излъчват инфрачервена радиация.

6. "Регионална организация за икономическа интеграция" означава организация, учредена от суверенни държави в даден регион, която е компетентна по отношение на въпросите, регламентирани от тази конвенция или от протоколите към нея, и е надлежно упълномощена в съответствие с вътрешните ѝ процедури да подписва, ратифицира, одобрява или да се присъединява към съответните документи.

7. "Резервоар" означава компонент или компоненти от климатичната система, където се натрупват парникови газове или прекурсори на парникови газове.

8. "Поглътател" означава всякакъв процес, дейност или механизъм, които абсорбират парников газ, аерозол или прекурсор на парников газ от атмосферата.

9. "Източник" означава какъвто и да е процес или дейност, при които се освобождава парников газ, аерозол или прекурсор на парников газ в атмосферата.

Член 2

Цел

Крайната цел на тази конвенция и на свързаните с нея правни актове, които Конференцията на страните може да приеме, е да постигне съгласно съответните разпоредби на конвенцията стабилизация на концентрациите на парникови газове в атмосферата на ниво, което би предотвратило опасна антропогенна намеса върху климатичната система. Такова ниво трябва да бъде достигнато в рамките на период от време, който да е достатъчен за естественото приспособяване на екосистемите към изменението на климата, да не застрашава производството на храни и да дава възможност за осъществяване на устойчиво икономическо развитие.

Член 3

Принципи

Страните по конвенцията в техните действия за постигане целта на конвенцията и за изпълнение на нейните разпоредби се ръководят между другото от следното:

1. Страните следва да опазват климатичната система за доброто на днешното и бъдещите поколения на човечеството на основата на равенството и в съответствие с техните общи, но диференцирани отговорности и съответните им възможности. В съответствие с това развитите страни членки трябва да поемат водеща роля в борбата с изменението на климата и неблагоприятните последици от него.

2. Специфичните нужди и особеното положение на развиващите се страни членки и по-специално на онези, които са най-уязвими от неблагоприятните последици от изменението на климата, както и на онези страни, особено развиващите се страни членки, които биха понесли непропорционално или непосилно бреме по силата на конвенцията, следва да се разглеждат със специално внимание.

3. Страните следва да предприемат предпазни мерки, за да предвидят, предотвратят или намалят до минимум причините за изменение на климата и да смекчат неблагоприятните последици от него. Там, където има заплаха за сериозно или необратимо увреждане, липсата на цялостна научна яснота не трябва да се използва като причина за отлагане на такива мерки, като се има предвид, че политиките и мерките за предотвратяване на изменението на климата трябва да бъдат икономически ефективни, така че да осигуряват глобални ползи при възможно най-ниски разходи. За да се постигне това, тези политики и мерки следва да отчитат различните социално-икономически условия, да бъдат комплексни, да обхващат всички съответни източници, поглътителите, резервоарите на парникови газове и адаптацията и да включват всички сектори на икономиката. Усилията за адресиране на изменението на климата могат да се осъществяват в сътрудничество между заинтересованите страни.

4. Страните имат право и следва да подпомагат устойчивото развитие. Политиките и мерките за опазване на климатичната система от изменения, предизвикани от човека, следва да са съобразени със специфичните условия на всяка страна и следва да се интегрират в националните програми за развитие, като се има предвид, че икономическото развитие е от съществено значение за предприемане на мерки за адресиране на изменението на климата.

5. Страните следва да си сътрудничат в насърчаването на подпомагача и отворена международна икономическа система, която да доведе до устойчив икономически растеж и развитие на всички страни, особено на развиващите се страни членки, като им дава по този начин възможност по-добре да адресират проблемите на изменението на климата. Мерките за борба с изменението на климата, включително едностранните, не следва да представляват средство за произволна или неоправдана дискриминация или скрити ограничения в международната търговия.

Член 4

Задължения

1. Всички страни по конвенцията, имайки предвид общите си, но диференцирани отговорности и специфичните си национални и регионални приоритети, цели и положение:

- (а) Разработват, периодично осъвременяват, публикуват и предоставят на Конференцията на страните в съответствие с член 12 национални инвентаризации на антропогенните емисии по източници и абсорбиране от поглътителите на всички парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол, като се използват сравними методологии, които ще бъдат договорени от Конференцията на страните.
- (б) Формулират, прилагат, публикуват и редовно осъвременяват национални, а където е необходимо, и регионални програми, съдържащи мерки за смекчаване на изменението на климата чрез ограничаване на антропогенните емисии от източници и отстраняването им от поглътителите на всички парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол, както и мерки, които да подпомогнат адекватната адаптация към изменението на климата.
- (в) Насърчават и си сътрудничат в развитието, прилагането и разпространението, включително трансфера, на технологии, практики и процеси, които контролират, намаляват или предотвратяват антропогенните емисии на парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол, във всички съответни отрасли, включително енергетика, транспорт, промишленост, селско и горско стопанство и управление на отпадъците.
- (г) Насърчават устойчивото управление, съдействат и си сътрудничат за опазването и увеличаването по подходящ начин на поглътителите и резервоарите на всички парникови газове, които не се контролират от Монреалския протокол, включително биомаса, гори, океани и други земни, крайбрежни и морски екосистеми.
- (д) Сътрудничат си в подготвителните мерки за адаптация към въздействията от изменението на климата, развиват и разработват подходящи комплексни планове за управление на крайбрежните зони, водните ресурси и селското стопанство, за опазване и възстановяване на райони, особено в Африка, засегнати от суша, опустиняване, както и наводнения.
- (е) Вземат под внимание съображенията за изменение на климата до възможната степен в техните социално-икономически и екологични политики и действия и използват подходящи методи, например

оценки за въздействието, формулирани и определени на национално равнище, с оглед минимизиране на вредите върху икономиката, общественото здраве и качеството на околната среда, като последици от проекти или мерки, осъществени от тях за смекчаване или адаптиране към изменението на климата.

- (ж) Насърчават и си сътрудничат в научни, технологически, технически, социално-икономически и други изследвания, систематични наблюдения и развиване на бази от данни, свързани с климатичната система и предназначени за по-нататъшни проучвания за намаляване или премахване на съществуващите неясноти относно причините, следствията, величината и сроковете в изменението на климата, както и икономическите и социалните последици от различните ответни стратегии.
- (з) Насърчават и си сътрудничат за пълна, открита и своевременна обмяна на съответната научна, технологична, техническа, социално-икономическа и правна информация, свързана с климатичната система и с изменението на климата, както и с икономическите и социалните последици от различните ответни стратегии.
- (и) Насърчават и си сътрудничат в обучението, подготовката и информирането на обществеността, свързани с изменението на климата, и насърчават най-широко участие в този процес, включително и на неправителствени организации; и
- (к) Докладват на Конференцията на страните информация, свързана с изпълнението на конвенцията, съгласно член 12.

2. Развитите страни и другите страни, включени в приложение I, се задължават по-специално за следното:

- (а) Всяка от тези страни приема национални*1 политики и взема съответни мерки за смекчаване на изменението на климата чрез ограничаване на своите антропогенни емисии на парникови газове и чрез защитата и увеличаването на своите поглътители и резервоари. Тези политики и мерки трябва да покажат, че развитите държави поемат водеща роля в промяната на дългосрочните тенденции в антропогенните емисии, съответстващи на целта на тази конвенция, като признават, че връщането в края на това десетилетие към по-ранните равнища на антропогенни емисии на въглероден двуокис и други парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол, ще спомогне за такава промяна и отчитайки разликите в изходните позиции и възможности на тези страни, икономическите структури и ресурсна основа, необходимостта да се поддържа силен и устойчив икономически растеж, наличните технологии и други индивидуални обстоятелства, както и нуждата от равнопоставен и подходящ принос на всяка от тези страни към общите усилия, насочени към тази цел. Тези страни могат да прилагат такива политики и мерки съвместно с други страни и могат да подпомагат други страни за постигане целта на конвенцията и особено на целите на тази точка.

oooooooooooooooo

*1 Това включва политики и мерки, приети от регионални организации за икономическа интеграция

oooooooooooooooo

- (б) За да се съдейства за напредък в тази насока, всяка от тези страни трябва да предостави в срок от шест месеца от влизане в сила на конвенцията и периодично след това и съгласно член 12 подробна информация за своята политика и мерки, посочени в точка (а) по-горе, както и за своите постигнати планирани антропогенни емисии по източник и отстраняването им от поглътители на парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол, за срока, посочен в точка (а), с цел да се върнат поотделно или заедно към техните равнища от 1990 г. на антропогенни емисии на въглероден двуокис и други парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол. Тази информация ще се разгледа от Конференцията на страните на нейната първа сесия и периодично

след това съгласно член 7.

- (в) Изчисленията на емисиите от източници и от поглътителни парникови газове за целите на точка (б) по-горе следва да отчитат най-добрите научни постижения, включително ефективния капацитет на поглътителни и съответния принос на такива газове за изменението на климата. Конференцията на страните разглежда и утвърждава методологиите за тези изчисления на своята първа сесия и впоследствие ги преразглежда редовно.
- (г) Конференцията на страните на своята първа сесия преглежда адекватността на точки (а) и (б) по-горе. Този преглед се прави в светлината на най-добрата налична научна информация и оценки на изменението на климата и въздействието от него, както и на съответната техническа, социална и икономическа информация. На основата на този преглед Конференцията на страните предприема подходящи действия, които могат да включват приемане на изменения на задълженията по точки (а) и (б) по-горе. Конференцията на страните на своята първа сесия приема също така решения относно критериите за съвместно изпълнение, както е посочено в точка (а) по-горе. Втори преглед на точки (а) и (б) се извършва не по-късно от 31 декември 1998 г., а след това - на редовни интервали, определени от Конференцията на страните, до постигане на целта на конвенцията.
- (д) Всяка от тези страни:
  - (i) съгласува, където е подходящо, с други такива страни съответните икономически и административни документи, разработени за постигане на целта на конвенцията; и
  - (ii) определя и периодично прави преглед на своите собствени политики и практически мерки, които насърчават дейности, избягващи по-високи нива на антропогенни емисии на парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол.
- (е) Конференцията на страните не по-късно от 31 декември 1998 г. прави преглед на наличната информация с оглед приемане на решения за такива изменения на списъците в приложения I и II, каквито могат да са подходящи с одобрението на заинтересованата страна.
- (ж) Всяка страна, не включена в приложение I, може при депозиране на своя документ за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване или по всяко друго време след това да уведоми депозитаря, че има намерение да се обвърже с точки (а) и (б) по-горе. Депозитарят съобщава на останалите страни за всяка такова уведомление.

3. Развитите страни по конвенцията и другите развити страни, включени в приложение II, следва да осигурят нови и допълнителни финансови средства за покриване на пълните договорени разходи, понесени от развиващите се страни при изпълнение на поетите задължения по член 12, параграф 1. Те също така осигуряват такива финансови средства, включително за трансфер на технологии, необходими на развиващите се страни, за поемане на пълните договорени допълнителни разходи за прилагане на мерките, обхванати от параграф 1 на този член и договорени между развиващите се страни и международната организация или организации, посочени в член 11, съгласно същия член. Изпълнението на тези задължения трябва да отчита необходимостта от адекватност и предвидимост на потока от средства и важността от подходящо споделяне на тежестта между развитите държави - страни по конвенцията.

4. Развитите страни членки и другите развити страни, включени в приложение II, също така подпомагат развиващите се страни, които са особено уязвими от неблагоприятните последствия от изменението на климата, за поемане на разходите по приспособяването към вредните последствия от изменението на климата.

5. Развитите страни членки и другите развити страни, включени в приложение II, предприемат всички разумни стъпки, за да съдействат, улесняват и финансират по подходящ начин трансфера или достъпа до екологосъобразни технологии и ноу-хау за другите страни членки, особено за развиващите се страни членки, за да могат те да изпълнят разпоредбите на конвенцията. В този процес развитите страни членки подкрепят развитието и укрепването на вътрешния капацитет и технологии на развиващите се страни членки. Други страни членки и организации, които имат възможност за това, могат също да спомагат за трансфера на такива технологии.

6. При изпълнението на своите задължения по параграф 2 по-горе се допуска известна гъвкавост за Конференцията на страните за страните, включени в приложение I, които са в процес на преход към пазарна икономика, с цел да се засилят възможностите на тези страни да се справят с изменението на климата,

включително по отношение на историческото равнище на антропогенните емисии на парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол, което е избрано за база.

7. Степента, до която развиващите се страни членки ще могат ефективно да изпълнят своите задължения по тази конвенция, ще зависи от ефективното изпълнение от страна на развитите страни на техните задължения по тази конвенция, свързани с финансови ресурси и трансфер на технологии, и следва изцяло да отчети, че икономическото и социалното развитие и изкореняването на бедността са от първостепенна важност за развиващите се страни членки.

8. При изпълнение на задълженията по този член страните следва да отчетат изцяло какви действия са необходими по тази конвенция, включително действията, свързани с финансиране, застраховки и трансфер на технологии, за да се задоволят специфичните нужди и проблеми на развиващите се страни членки, произтичащи от вредните последици от изменението на климата и/или последици от прилагане на ответни мерки, по специално за:

- (а) малки островни държави;
- (б) държави с ниски крайбрежни зони;
- (в) държави с пустинни или полупустинни райони, горски райони и райони, подложени на деградация на горите;
- (г) държави с райони, често изложени на природни бедствия;
- (д) държави с райони, подложени на суша и опустиняване;
- (е) държави с високо замърсяване на въздуха в градовете;
- (ж) държави с райони с чувствителни екосистеми, включително планински екосистеми;
- (з) държави, чиито икономики са силно зависими от приходи от производство, преработване и износ и/или потребление на изкопаеми горива и свързаните с тях продукти с високо енергопотребление;
- (и) държави без излаз на море и транзитни държави.

Освен това Конференцията на страните може да предприеме мерки и подходящи действия в съответствие с този параграф.

9. В своите действия по отношение финансирането и трансфера на технологии страните изцяло отчетат специфичните нужди и особеното положение на най-слабо развитите държави.

10. Страните в съответствие с член 10 вземат предвид при изпълнението на задълженията си по конвенцията положението на страните, особено на развиващите се страни членки, с икономики, уязвими от вредните последици при прилагането на ответни мерки към изменението на климата. Това се отнася особено за страните, чиито икономики са силно зависими от приходи, получавани от производство, преработка и износ и/или потребление на изкопаеми горива и свързаните с тях продукти, изискващи високо енергопотребление, и/или използването на изкопаеми горива, за които такива страни имат сериозни трудности за пренасочване към алтернативни източници.

Член 5

Научни изследвания и системно наблюдение

При изпълнение на поетите от тях задължения по член 4, параграф 1, точка (ж) страните още:

- (а) Подкрепят и по-нататък развиват по подходящ начин международни и междуправителствени програми и мрежи или организации с цел определяне, осъществяване, оценка и финансиране на научни изследвания, събиране на данни и системно наблюдение, като се отчети необходимостта от свеждане до минимум дублирането на усилията.
- (б) Подкрепят международните и междуправителствените усилия за засилване на системното наблюдение и националния капацитет за научно-технически изследвания, особено в развиващите се държави, и съдействат за насърчаване на достъпа до и обмяна на данни и анализи от области извън националната юрисдикция; и
- (в) Вземат предвид особените проблеми и нужди на развиващите се държави и си сътрудничат при подобряване на техния национален капацитет и възможности да участват в усилията, посочени в точки (а) и (б) по-горе.

Член 6

Образование, обучение и информиране на обществеността

При изпълнение на поетите от тях задължения по член 4, параграф 1, точка (и) страните още:

- (а) Съдействат и улесняват на национално, а където е подходящо, и на субрегионално и регионално равнище в съответствие с националното законодателство и норми и в рамките на техните възможности:
  - (i) разработването и прилагането на образователни програми и на програми за информиране на обществеността за

- изменението на климата и последствията от него;
  - (ii) достъп на обществеността до информация за изменението на климата и последствията от него;
  - (iii) участие на обществеността в адресиране на изменението на климата и последствията от него и разработване на адекватни ответни мерки; и
  - (iv) обучение на научен, технически и управленски персонал.
- (б) Си сътрудничат и подпомагат на международно равнище и където е подходящо, чрез използване на съществуващите организации:
- (i) разработването и обмяна на образователни материали и материали за повишаване информираността на обществеността по изменението на климата и последствията от него;
  - (ii) разработването и изпълнението на програми за образование и обучение, включително укрепването на националните институции, както и обмяна или командироването на персонал за обучение на експерти в тази област, особено за развиващите се държави.

Член 7

Конференция на страните

1. Учредява се Конференция на страните.

2. Конференцията на страните като върховен орган на тази конвенция следи редовно приложението на конвенцията и на всички свързани с нея правни актове, които Конференцията на страните може да приема, като приема в рамките на своя мандат необходимите решения за насърчаване ефективното изпълнение на конвенцията. За тази цел тя:

- (а) Проверява периодично задълженията на страните и институционалните механизми по тази конвенция с оглед целта на конвенцията, на натрупания в хода на нейното изпълнение опит и на развитието на научно-техническите знания.
- (б) Съдейства и улеснява обмяна на информация по мерките, приети от страните за адресиране изменението на климата и последствията от него, отчитайки различното положение, отговорности и възможности на страните и техните съответни задължения по конвенцията.
- (в) Улеснява при поискване от две или повече страни координацията на приетите от тях мерки за адресиране изменението на климата и последствията от него, като отчита различното положение, отговорности и възможности на страните и техните съответни задължения по конвенцията.
- (г) Съдейства и ръководи в съответствие с целта и разпоредбите на конвенцията разработването и периодичното усъвършенстване на съпоставими методологии, които да се приемат от Конференцията на страните, между които такива за подготвяне на инвентаризации на емисиите на парникови газове от източници и отстраняването им от погълтители, както и за оценка ефективността на мерките за ограничаване на емисиите и засилване поглъщането на тези газове.
- (д) Оценява на базата на цялата предоставена ѝ информация съгласно разпоредбите на конвенцията изпълнението на конвенцията от страните, общата ефективност на мерките, предприети във връзка с тази конвенция, особено на екологичните, икономическите и социалните ефекти, както и тяхното кумулативно въздействие и степента, до която е постигнат напредък в осъществяването целта на конвенцията.
- (е) Разглежда и приема редовни отчети по изпълнението на конвенцията и осигурява тяхното публикуване.
- (ж) Прави препоръки по всички въпроси, необходими за изпълнение на конвенцията.
- (з) Мобилизира финансови средства съобразно член 4, параграфи 3, 4 и 5 и член 11.
- (и) Учредява такива спомагателни органи, каквито са необходими за изпълнението на конвенцията.
- (к) Преглежда докладите, представени от спомагателните ѝ органи, и им дава насоки по тях.
- (л) Договаря и приема с консенсус своите процедурни и финансови правила, както и тези за всички спомагателни органи.

- (м) Търси и използва, когато е подходящо, услугите и сътрудничеството на компетентни международни организации, междуправителствени и неправителствени органи, както и информация, предоставяна от тях; и
- (н) Упражнява всички други функции, които са необходими за постигане целта на конвенцията, както и всички други функции, възложени ѝ по тази конвенция.

3. Конференцията на страните на своята първа сесия приема процедурните си правила, както и тези на създадените по тази конвенция спомагателни органи, които правила включват и реда за вземане на решения по въпроси, които още не са включени в процедурите за вземане на решения, предвидени в конвенцията. Тези процедури могат да включват конкретни мнозинства, необходими за вземане на дадени решения.

4. Първата сесия на Конференцията на страните се свиква от временния Секретариат, посочен в член 21, и се провежда не по-късно от една година след влизане в сила на конвенцията. Следващите редовни сесии на Конференцията на страните се провеждат всяка година, освен ако Конференцията на страните не реши друго.

5. Извънредни сесии на Конференцията на страните се провеждат по всяко друго време, когато Конференцията счете за необходимо, или при писмено искане от някоя страна, при условие че в срок от шест месеца след като Секретариатът е уведомил страните за това искане, то се подкрепи от най-малко една трета от страните.

6. Организацията на обединените нации, нейните специализирани организации и Международната агенция за атомна енергия, както и всяка държава членка или наблюдател в тези организации, които не са страна по конвенцията, могат да бъдат представени на сесиите на Конференцията на страните като наблюдатели. Всяка организация или агенция, независимо дали е национална, международна, правителствена или неправителствена, която е компетентна по въпросите в обхвата на конвенцията и която е информирала Секретариата за желанието си да бъде представена на Конференцията на страните като наблюдател, може да бъде допусната, освен ако повече от една трета от присъстващите страни не възразят. Допускането и участието на наблюдатели се подчиняват на процедурните правила, приети от Конференцията на страните.

Член 8

Секретариат

1. Учредява се Секретариат.
2. Функциите на Секретариата са:
  - (а) Да организира сесиите на Конференцията на страните и нейните спомагателни органи, учредени по силата на конвенцията, и да им предоставя исканите услуги.
  - (б) Да обобщава и разпространява докладите, които му се представят.
  - (в) При поискване да улеснява оказването на помощ на страните, особено на развиващите се страни членки, при събирането и предаването на информацията, изисквана съгласно разпоредбите на конвенцията.
  - (г) Да подготвя доклади за дейността си и да ги представя на Конференцията на страните.
  - (д) Да осигурява необходимата координация със секретариатите на други сродни международни организации.
  - (е) Да сключва под общото ръководство на Конференцията на страните такива административни и договорни споразумения, каквито могат да са необходими за ефективното изпълнение на функциите му; и
  - (ж) Да изпълнява другите функции на секретариат, посочени в конвенцията и в който и да е от нейните протоколи, както и всякакви други функции, които могат да бъдат определени от Конференцията на страните.

3. На своята първа сесия Конференцията на страните избира постоянен Секретариат и организира неговото функциониране.

Член 9

Спомагателен орган за научно-технически консултации

1. Учредява се спомагателен орган за научно-технически консултации, който да предоставя на Конференцията на страните, а когато е необходимо, и на другите спомагателни органи, своевременна информация и консултации по свързани с конвенцията научно-технически въпроси. Този орган е открит за участие на всички страни и е мултидисциплинарен. Той се състои от представители на правителствата, компетентни в съответните експертни области. Той докладва редовно на Конференцията на страните за всички аспекти на своята работа.

2. Под ръководството на Конференцията на страните и с помощта на съществуващите компетентни международни органи този орган:

- (а) Предоставя оценки за състоянието на научните постижения за изменението на климата и последствията от него.

- (б) Изготвя научни оценки за ефекта от предприетите мерки при изпълнението на конвенцията.
- (в) Идентифицира иновационни, ефективни и модерни технологии и ноу-хау и дава становища за начините за насърчаване разработване и/или трансфер на такива технологии.
- (г) Дава становища по научни програми и международно сътрудничество в научноизследователска дейност, свързани с изменението на климата, както и за начините и средствата за подпомагане изграждането на вътрешен капацитет в развиващите се държави; и
- (д) Отговаря на научни, технологични и методологически въпроси, които Конференцията на страните и нейните спомагателни органи могат да поставят.

3. Функциите и компетенциите на този орган могат да бъдат допълнени от Конференцията на страните.

Член 10

Спомагателен орган по изпълнението

1. Учредява се спомагателен орган по изпълнението, който да подпомага Конференцията на страните при оценката и прегледа на ефективното изпълнение на конвенцията. Този орган е открит за участие на всички страни и се състои от представители на правителствата, които са експерти по въпроси, свързани с изменението на климата. Той докладва редовно на Конференцията на страните за всички аспекти на своята работа.

2. Под ръководството на Конференцията на страните този орган:

- (а) Разглежда информацията, предоставяна съгласно член 12, параграф 1, и оценява общия постигнат ефект от стъпките, предприети от страните, в светлината на последните научни оценки, отнасящи се до изменението на климата.
- (б) Разглежда информацията, предоставяна в съответствие с член 12, параграф 2, с цел да подпомага Конференцията на страните при извършването на прегледите, изисквани от член 4, параграф 2 (г); и
- (в) Подпомага Конференцията на страните, когато е необходимо, при подготовката и прилагането на нейните решения.

Член 11

Финансов механизъм

1. С настоящото се установява механизъм за осигуряване на финансови средства на базата на безвъзмездна помощ или концесия, включително за трансфер на технологии. Той работи под ръководството и се отчита пред Конференцията на страните, която определя неговата политика, програмни приоритети и критерии за допустимост, отнасящи се до тази конвенция. Неговата дейност се възлага на една или повече съществуващи международни организации.

2. Във финансовия механизъм има равнопоставено и балансирано представителство на всички страни с прозрачна система за управление.

3. Конференцията на страните и организацията или организациите, натоварени с дейността на финансовия механизъм, се договарят за процедурите за успешното прилагане на горните параграфи, които включват следното:

- (а) Условия, които да осигуряват, че финансираните проекти за адресиране изменението на климата са в съответствие с политиката, програмните приоритети и критериите за допустимост, установени от Конференцията на страните.
- (б) Условията, при които всяко решение за конкретно финансиране може да се преразгледа в духа на тази политика, програмни приоритети и критерии за допустимост.
- (в) Представяне от организацията или от организациите на редовни доклади до Конференцията на страните по финансовите им операции, което е в съответствие с изискванията за отчетност, залегнали в параграф 1 по-горе; и
- (г) Определяне по предвидим и установим начин на размера на необходимите и налични финансови средства за изпълнението на тази конвенция и условията, при които тези средства се преразглеждат периодично.

4. На своята първа сесия Конференцията на страните предприема необходимото за изпълнението на посочените по-горе разпоредби, като прави преглед и взема предвид временните механизми, посочени в член 21, параграф 3, и взема решение, дали тези временни механизми да продължат да действат. В срок от четири години след това Конференцията на страните прави преглед на финансовия механизъм и взема необходимите мерки.

5. Развитите страни членки могат да предоставят, а развиващите се страни членки да се възползват от финансови ресурси, свързани с изпълнението на конвенцията, чрез двустранни, регионални и други

многостранни канали.

Член 12

Предоставяне на информация, свързана с изпълнението

1. В съответствие с член 4, параграф 1 всяка страна предоставя на Конференцията на страните чрез Секретариата следната информация:

- (а) Национална инвентаризация на антропогенните емисии по източници и по отстраняването от поглътителни за всички парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол, съобразно своите възможности, като използва съпоставими методологии, които се подкрепят и договарят от Конференцията на страните.
- (б) Общо описание на предприетите или планирани от страната стъпки за изпълнение на конвенцията; и
- (в) Всякаква друга информация, която страната счита, че е свързана с постигането целта на конвенцията и че е подходяща за включване в предоставяната информация, включително, когато е подходящо, и материали, свързани с изчисления на тенденциите в развитието на глобалните емисии.

2. Всяка развита страна членка и всяка друга страна по приложение I включват в своята информация следните данни:

- (а) Подробно описание на политиката и мерките, които е приела за изпълнение на задълженията си по член 4, параграфи 2(а) и 2(б); и
- (б) Конкретна оценка за ефектите от тази политика и мерките, споменати в точка (а), върху антропогенните емисии от източници и отстраняването от поглътителни на парникови газове по време на периода, посочен в параграф 2 (а) на член 4.

3. Освен това всяка развита страна членка и всяка друга развита страна членка по приложение II включва подробности за мерките, предприети съгласно член 4, параграфи 3, 4 и 5.

4. Развиващите се страни членки могат на доброволна основа да предлагат проекти за финансиране, включително и на специфични технологии, материали, съоръжения, средства и практики, които биха били необходими за изпълнението на тези проекти, заедно със, ако е възможно, всички предвиджани допълнителни разходи за намаляване на емисиите и увеличаване на отстраняването от поглътителни на парникови газове, както и приблизителна оценка на последващите ползи.

5. Всяка развита страна членка и всяка друга страна, включена в приложение I, предоставя първоначалния си доклад в срок от шест месеца от влизане в сила на конвенцията за тази страна. Всяка страна, която не е включена в този списък, представя своя първоначален доклад в срок от три години от влизане в сила на конвенцията за тази страна или от предоставянето на финансови средства съгласно член 4, параграф 3.

6. Най-слабо развитите държави могат да представят своя първоначален доклад по тяхна преценка. Честотата на последващите информации от всички страни се определя от Конференцията на страните, като се отчита диференцирания график, установен от този параграф.

7. Информацията, предоставена от страните по този член, се изпраща в най-кратък срок от Секретариата на Конференцията на страните и на всички заинтересовани спомагателни органи. При необходимост процедурите за предоставяне на информация могат да бъдат допълнително разгледани от Конференцията на страните.

8. След своята първа сесия Конференцията на страните осигурява при поискване финансово и техническо съдействие на развиващите се страни членки за съставянето и предаването на информацията по този член, както и за определяне на техническите и финансовите нужди, свързани с предложени проекти и ответни мерки по член 4. Такова съдействие може да бъде предоставено и от други страни, от компетентни международни организации и от Секретариата в зависимост от необходимостта.

9. Всяка група страни може съобразно ръководните начала, приети от Конференцията на страните, и при предварително уведомяване на Конференцията на страните да изготвя съвместни доклади в изпълнение на задълженията си по този член, при условие че тези доклади включват и информация за изпълнението на индивидуалните задължения по тази конвенция от всяка от страните.

10. Информация, получена от Секретариата, която е обозначена от дадена страна като поверителна съобразно критериите, които ще бъдат установени от Конференцията на страните, преди да се предостави на който и да е спомагателен орган, занимаващ се с предоставянето и разглеждането на информацията, се обработва от Секретариата по начин, защитаващ нейната поверителност.

11. По силата на параграф 9 по-горе и без да се засяга възможността на всяка страна да публикува своите доклади по всяко време, Секретариатът дава достъп на обществеността до докладите на страните по този член едновременно с предоставянето им на Конференцията на страните.

Член 13

Решаване на въпроси, свързани с изпълнението

Конференцията на страните на своята първа сесия следва да разгледа въпроса за създаването на

многостранен консултативен процес, който да е на разположение на страните при тяхно поискване за решаването на въпроси по изпълнението на конвенцията.

Член 14

Разрешаване на спорове

1. В случай на спор между две или повече страни относно тълкуването или приложението на конвенцията засегнатите страни се стремят да решат спора чрез преговори или по друг мирен начин по техен избор.

2. Когато ратифицира, приема, одобрява или се присъединява към конвенцията или по всяко време след това, всяка страна, която не е регионална организация за икономическа интеграция, може да декларира в писмен документ, предоставен на депозитаря, че по отношение на всеки спор, свързан с тълкуването и приложението на конвенцията, тя признава като фактически задължително и без специално споразумение по отношение на всяка страна, поемаща същото задължение:

(а) Отнасянето на спора до Международния съд; и/или

(б) Арбитраж съгласно процедурите, които ще се приемат от Конференцията на страните веднага щом това стане възможно в приложение към конвенцията относно арбитража.

Страна по конвенцията, която е регионална организация за икономическа интеграция, може да направи декларация с подобен ефект относно арбитража съгласно процедурата, посочена в точка (б) по горе.

3. Декларацията, направена в съответствие с параграф 2 по-горе, остава в сила, докато срокът, посочен в нея, изтече или до три месеца след депозиране на писмено уведомление до депозитаря за нейното оттегляне.

4. Нова декларация, уведомление за оттегляне или изтичане на декларация по никакъв начин няма да засегнат висящо дело пред Международния съд или пред арбитражен съд, освен ако страните по спора не се договорят друго.

5. В зависимост от действието на параграф 2 по-горе, ако дванадесет месеца след уведомлението на една от страните до друга страна за наличие на спор между тях засегнатите страни не успеят да решат спора си чрез средствата, посочени в параграф 1, спорът по искане на всяка от страните по него се отнася за помирителна процедура.

6. По искане на една от страните по спора се създава помирителна комисия. Комисията се състои от равен брой членове, посочени от всяка заинтересована страна, и от председател, избран съвместно от членовете, посочени от всяка страна. Комисията се произнася с препоръчително решение, което страните следва да разгледат добросъвестно.

7. Допълнителни процедури, свързани с помирителната процедура, се приемат от Конференцията на страните в най-кратките възможни срокове в приложение към конвенцията по помирителната процедура.

8. Разпоредбите на този член се прилагат към всеки правен акт, който Конференцията на страните може да приеме, освен ако актът не предвижда друго.

Член 15

Изменение на конвенцията

1. Всяка страна може да предлага изменения на конвенцията.

2. Измененията на конвенцията се приемат на редовна сесия на Конференцията на страните.

Секретариатът съобщава на страните текста на всяко предложено изменение на конвенцията най-малко шест месеца преди заседанието, на което то ще се предложи за приемане. Също така Секретариатът изпраща текста на всички предложени изменения на страните, подписали конвенцията, и на депозитаря за сведение.

3. Страните полагат всички усилия да постигнат съгласие по всяко предложено изменение на конвенцията с консенсус. Ако се изчерпат всички възможности за постигане на консенсус и не се постигне споразумение, изменението се приема в краен случай с мнозинство от три четвърти от страните, присъстващи и гласуващи на заседанието. Секретариатът изпраща приетото изменение на депозитаря, който го разпраща до всички страни за приемане от тях.

4. Документите за приемане на дадено изменение се депозират при депозитаря. Изменение, прието съгласно параграф 3 по-горе, влиза в сила за страните, които са го приели, на деветдесетия ден след датата на получаване при депозитаря на документ за приемането му от поне три четвърти от страните по конвенцията.

5. За всяка друга страна изменението влиза в сила на деветдесетия ден след датата, на която тази страна депозира при депозитаря своя документ за приемане на това изменение.

6. По смисъла на този член "страни, присъстващи и гласуващи" означава страни, присъстващи на Конференцията на страните и даващи положителен или отрицателен вот.

Член 16

Приемане и изменение на приложения към конвенцията

1. Приложенията към конвенцията съставляват неразделна част от нея и освен ако изрично не е предвидено друго, всяко позоваване на конвенцията представлява едновременно и позоваване на приложенията към нея. Без да се засягат разпоредбите на член 14, параграфи 2(б) и 7, тези приложения се ограничават до списъци, формуляри и каквито и да са други описателни материали, които са с научен, технически, процедурен или административен характер.

2. Приложенията към конвенцията се предлагат и приемат съгласно процедурата, залегнала в член 15, параграфи 2, 3 и 4.

3. Приложение, което е прието в съответствие с параграф 2 по-горе, влиза в сила за всички страни по конвенцията шест месеца след датата на уведомяването на тези страни от депозитаря за приемането на приложението, освен ако в този срок тези страни не са уведомили депозитаря, че не приемат приложението. За страните, които оттеглят своето уведомление за неприемане на приложението, приложението влиза в сила на деветдесетия ден след датата, на която оттеглянето на това уведомление е получено при депозитаря.

4. Предложението, приемането и влизането в сила на изменения на приложения към конвенцията подлежат на същата процедура както предложението, приемането или влизането в сила на приложения към конвенцията в съответствие с параграфи 2 и 3 по-горе.

5. Ако приемането на приложение или изменение на приложение изисква изменение на конвенцията, това приложение или изменение на приложение няма да влезе в сила преди влизане в сила на изменението на конвенцията.

Член 17

Протоколи

1. Конференцията на страните може да приема протоколи към конвенцията на всяка своя редовна сесия.
2. Секретариатът съобщава на страните текста на всеки предложен протокол най-малко шест месеца преди такава сесия.
3. Изискванията за влизане в сила на всеки такъв протокол се установяват от този акт.
4. Само страните по конвенцията могат да бъдат страни по протокол.
5. Решения по силата на който и да е протокол могат да бъдат вземани само от страните по този протокол.

Член 18

Право на глас

1. Всяка от страните по конвенцията има един глас, освен в случаите, предвидени в параграф 2 по-долу.
2. Регионалните организации за икономическа интеграция по въпроси в рамките на тяхната компетентност упражняват своето право на глас с брой гласове, равен на броя на техните държави членки, които са страни по конвенцията. Такава организация не може да упражни правото си на глас, ако някоя страна от нейните държави членки упражни своето право и обратно.

Член 19

Депозитар

Генералният секретар на Организацията на обединените нации е депозитар на конвенцията и на протоколите, приети съгласно член 17.

Член 20

Подписване

Тази конвенция ще бъде открита за подписване от държавите - членки на Организацията на обединените нации, или от която и да е от нейните специализирани организации, или от държавите - страни по Статута на Международния съд, както и от регионални организации за икономическа интеграция по време на Конференцията на Организацията на обединените нации по околна среда и развитие в Рио де Жанейро и след това в седалището на Организацията на обединените нации в Ню Йорк от 20 юни 1992 г. до 19 юни 1993 г.

Член 21

Временни механизми

1. Функциите на секретариата, посочени в член 8, ще се изпълняват временно от секретариата, учреден от Общото събрание на Организацията на обединените нации в негова Резолюция 45/212 от 21 декември 1990 г., до завършване на първата сесия на Конференцията на страните.
2. Председателят на временния Секретариат, посочен в параграф 1 по-горе, ще си сътрудничи тясно с Междуправителствения комитет по изменение на климата, за да гарантира възможността комитетът да може да отговаря на нуждата от обективни научни и технически съвети. Консултации могат да се провеждат и с други сродни научни организации.

3. Глобалният екологичен фонд към Програмата за развитие на Организацията на обединените нации, Програмата по околна среда на Организацията на обединените нации и Международната банка за възстановяване и развитие ще бъдат временно международният орган, натоварен с управлението на финансовия механизъм, посочен в член 11. В тази връзка Глобалният екологичен фонд трябва да бъде реструктуриран по подходящ начин, а членството в него да стане универсално, за да могат да се изпълнят изискванията на член 11.

Член 22

Ратификация, приемане, одобрение или присъединяване

1. Конвенцията подлежи на ратификация, приемане, одобрение или присъединяване от държави и от регионални организации за икономическа интеграция. Тя е открита за присъединяване от деня след датата, на която се преустанови подписването на конвенцията. Документите за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване се депозират при депозитаря.
2. Всяка регионална организация за икономическа интеграция, която стане страна по конвенцията, без никоя от нейните държави членки да е страна, поема всички задължения по конвенцията. Когато една или повече държави членки на такава организация са страни по конвенцията, организацията и нейните държави членки вземат решение относно съответните си отговорности за изпълнение на задълженията си по конвенцията. В такива случаи организацията и нейните държави членки нямат право да упражняват права по конвенцията

едновременно.

3. В своите документи за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване регионалните организации за икономическа интеграция декларират степента на своята компетентност по отношение на въпросите, уредени от конвенцията. Тези организации също така информират депозитаря, който на свой ред информира страните за всяка съществена промяна в степента на тяхната компетентност.

Член 23

Влизане в сила

1. Конвенцията влиза в сила на деветдесетия ден след датата на депозиране на петдесетия документ за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване.

2. За всяка държава или регионална организация за икономическа интеграция, която ратифицира, приеме или утвърди конвенцията или се присъедини към нея след депозирането на петдесетия документ за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване, конвенцията влиза в сила на деветдесетия ден след датата на депозиране от тази държава или регионална икономическа организация на съответния документ за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване.

3. По смисъла на параграфи 1 и 2 по-горе всеки документ, депозиран от регионална организация за икономическа интеграция, не следва да се смята като допълнителен към документите, депозирани от държавите членки на организацията.

Член 24

Резерви

Не могат да се правят резерви по тази конвенция.

Член 25

Оттегляне

1. По всяко време след три години от датата, на която конвенцията е влязла в сила за дадена страна, тази страна може да се оттегли от конвенцията, като отправи писмено уведомление до депозитаря.

2. Всяко такова оттегляне влиза в сила една година след датата на получаване при депозитаря на уведомлението за оттегляне или на такава по-късна дата, каквато може да е посочена в уведомлението за оттегляне.

3. Всяка страна, която се оттегля от конвенцията, се счита, че се е оттеглила и от всички протоколи, по които е страна.

Член 26

Автентичност на текстовете

Оригиналът на тази конвенция, чиито арабски, китайски, английски, френски, руски и испански текстове са еднакво достоверни, се съхранява от Генералния секретар на Организацията на обединените нации.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази конвенция.

Съставена в Ню Йорк на деветия ден на май хиляда деветстотин деветдесет и втора година.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Австралия

Австрия

Беларус а)

Белгия

България а)

Канада

Чехословакия а)

Дания

Европейска икономическа общност

Естония а)

Финландия

Франция

Германия

Гърция

Унгария а)

Исландия

Ирландия

Италия

Япония

Латвия а)

Литва а)

Люксембург

Холандия

Нова Зеландия

Норвегия

Полша а)
    Португалия
Румъния а)
Руска федерация а)
Испания
Швеция
Швейцария
Турция
Украйна а)
Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия
Съединени американски щати

oooooooooooooooo

а) Страни в преход към пазарна икономика

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Австралия
Австрия
Белгия
Канада
Дания
Европейска икономическа общност
Финландия
Франция
    Германия
Гърция
Исландия
Ирландия
Италия
Япония
Люксембург
Холандия
Нова Зеландия
Норвегия
Португалия
    Испания
Швеция
Швейцария
Турция
Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия
Съединени американски щати